

EUROPOS PARLAMENTAS

2004

2009

Plenarinio posėdžio dokumentas

22.10.2007

B6-0402/2007

PASIŪLYMAS DĖL REZOLIUCIJOS

pateiktas remiantis žodiniu klausimu Nr. B6-0321/2007

pagal Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį

pateikė Diamanto Manolakou, Vincenzo Aita, Ilda Figueiredo, Willy Meyer Pleite, Marco Rizzo, Kyriacos Triantaphyllides ir Dimitrios Papadimoulis

GUE/NGL frakcijos vardu

dėl maisto produktų kainų augimo ir vartotojų apsaugos

Europos Parlamento rezoliucija dėl maisto produktų kainų augimo ir vartotojų apsaugos

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 108 straipsnio 5 dalį,
- A. atsižvelgdamas į tai, kad pastaraisiais metais Europos Sąjungos valstybėse narėse labai išaugo pagrindinių maisto produktų kainos ir tai sudarė daug sunkumų vartotojams, kurie reikalauja imtis skubių priemonių,
- B. kadangi auga visų maisto produktų – neperdirbtų ir perdirbtų, taip pat pramoninių produktų kainos, ir kadangi augančios kainos daro ypač didelį poveikį mažiausioms pajamoms ir neigiamai veikia šeimos pajamas,
- C. atsižvelgdamas į tai, kad maisto produktams pirkti skiriama didelė namų ūkio biudžeto dalis, kuri mažiau išsivysčiusiose ES valstybėse narėse viršija 20 proc. ar net 30 proc., ir kad tai neigiamai veikia ES valstybių narių socialinę sanglaudą,
- D. atsižvelgdamas į tai, kad ypač smarkiai augančios pagrindinių maisto produktų, pvz., duonos, pieno, bulvių, vaisių ir daržovių, kainos dešimt kartų viršija infliacijos dydį,
- E. atsižvelgdamas į tai, kad dėl didėjančių maisto produktų kainų labai blogėja itin nedideles pajamas turinčių šeimų gyvenimo lygis ir sparčiai daugėja skurstančių ir socialiai atskirtų asmenų;
- F. atsižvelgdamas į augančias neperdirbtų produktų, skirtų gyvuliams šerti, kainas, kurios per paskutinius mėnesius išaugo beveik du kartus ir dėl to kilo gyvulininkystės sektoriaus krizė,
- G. atsižvelgdamas į daugelio ES valstybių narių gyvulių augintojų nusiteikimą prieš politiką, kurios pasekmė – mažų ir vidutinio dydžio gyvulių ūkių uždarymas ir mėsos bei pieno produkcijos koncentracija;
- H. atsižvelgdamas į tai, kad maisto produktų sektorius ir produkcijos, ir tiekimo požiūriu visada labiau koncentruotas ir kontroliuojamas didelių įmonių, kurios gauna didelį pelną nustatydamos vartotojams daug didesnes nei gamintojų kainas,
- I. atsižvelgdamas į tai, kad dėl augančių maisto produktų ir jiems gaminti reikalingų žaliavų kainų labiausiai kenčia vartotojai ir maži bei vidutinio dydžio gamintojai, kurie negali verstis esamomis rinkos sąlygomis, kai didėja pavojus, kad bus apleidžiami pasėliai, gyvuliai ir išvykstama iš kaimų,
- J. atsižvelgdamas į tai, kad paskutinio Bendros žemės ūkio politikos (BŽŪP) persvarstymo tikslas – sumažinti žemės ūkio produkciją mažinant pagalbą gamybai, siekiant skatinti maisto produktų kainas didinančius veiksniai ir spekuliacinio veiklą,

- K. atsižvelgdamas į tai, kad paskutinės BŽŪP reformos, susijusios su laipsnišku rinkos atvėrimu, laipsnišku žemės ūkio produktų rinkos reguliavimo priemonių silpnėjimu ir žemės ūkio globalizacija, silpnina Europos rinkų, kurioms reikia naujų krizės valdymo priemonių, stabilumą;
- L. atsižvelgdamas į tai, kad BŽŪP reformos, dėl kurios sprendimas buvo priimtas Maastrichte, tikslas buvo panaikinti 1 700 000 įmonių ir kad dėl šio žemės ūkio valdų skaičiaus sumažėjimo ėmė nuolatos didėti maisto produktų kainos,
- M. atsižvelgdamas į tai, kad struktūrinės kainų augimo priežastys tiesiogiai susijusios su kaimo gyventojų mažėjimo reiškiniu, kuris būdingas Pietų Europos valstybėms ir naujosioms valstybėms narėms ir kuris tikriausiai sustiprės pradėjus taikyti bendrosios išmokos už plotą schemą (BIS), ir kad nuo šiol šios priežastys yra ir socialinės, ir ekonominės,
- N. atsižvelgdamas į tai, kad dėl didėjančių nemaistinių žemės ūkio produktų, iš kurių svarbiausias – biokuras, panaudojimo galimybių kinta maisto produktų asortimentas žemės ūkio sektoriuje ir kad tai vyksta neatlikus veiksmingo šio reiškinio poveikio nepriklausomybei ir savarankiškumui maisto požiūriu tyrimo,
- O. atsižvelgdamas į tai, kad ribojant žemės ūkio ir gyvulininkystės produktų gamybą sudaromos palankios sąlygos didinti importą ir plėsti spekuliacinio veiklą bei suteikiama galimybė maisto produktų įmonėms užimti dominuojamą padėtį, ir taip tiesiogiai daromas poveikis valstybių narių nepriklausomybei maisto požiūriu ,
- P. atsižvelgdamas į tai, kad jau pradama justis klimato pokyčių padarinius, pavyzdžiui, mažėja grūdų produkcija, dėl šios produkcijos mažėjimo Komisijai jau teko numatyti nukrypti leidžiančią nuostatą dėl atidedamos žemės 2008 m. ir numatyti vynu produkcijos mažėjimą Europoje iki 18 proc. dėl būtinybės pradėti anksti imti vynuogių derlių daugelyje regionų, dėl to Komisijos pasiūlymas sunaikinti 200 000 hektarų vynuogynų vykdant bendro vyno rinkos organizavimo reformą neturi jokios prasmės,
1. mano, kad visų pirma dėl šių augančių maisto produktų kainų kenčia mažas pajamas turintys namų ūkiai, kurie didelę savo biudžeto dalį skiria maistui, taip pat mano, kad reikia imtis tiesioginių kainų mažinimo priemonių;
 2. išreiškia susirūpinimą dėl didėjančių minimaliai mitybai skirtų žaliavų kainų, kurios daro tiesioginį poveikį augintojams, ir dėl augančių maisto produktų kainų, dėl kurių didėjimo kenčia vartotojai, ypač tie, kurių pajamos mažos;
 3. palaiko mažus ir vidutinio dydžio žemės ir gyvulių ūkių savininkus; mano, kad jų reikalavimai mažinti neapdorotų produktų, kuriuos jie naudoja savo produkcijai gaminti, kainas yra teisingi ir reikalauja imtis tinkamų priemonių;
 4. mano, kad gamintojams taikomos žemės ūkio ir gyvulininkystės produktų kainos neatitinka augančių žaliavų kainų, todėl mažiems ir vidutinio dydžio ūkiams gresia pavojus išnykti, o tai galėtų daryti blogą įtaką produkcijos kiekybei, kokybei ir koncentracijai, dėl kurios liks nedaug įmonių;

5. ypač primygtinai teigia, kad būtina imtis priemonių, skirtų vartotojų kainų ir gamintojų kainų skirtumui mažinti, ribojant spekuliacinio veiklą ir mažam skaičiui didelių įmonių kontroliuojant rinką Europos ar tarptautiniu lygmenimis;
6. mano, kad sprendimas laikinai panaikinti įpareigojimą atidėti žemę iki 2008 m. ir Komisijos siūlymas panaikinti grūdams taikomas importo teises tėra pavienės priemonės, kurios neatitinka reikiamų augintojų ir vartotojų poreikių, ir kad jos neduos ilgalaikių rezultatų;
7. atkreipia dėmesį į tai, kad naujausias dalinis pieno rinkos persvarstymas nepadėjo sustabdyti augančių pieno produktų kainų vartotojams, o gamintojų kainos lieka mažos, ir į tai, kad dėl šio persvarstymo sumažinta parama ir tai sukėlė neigiamas reakcijas augintojų ir vartotojų, kurie taip pat yra didelių pieno sektoriaus pramonės įmonių prekybos susitarimų aukos;
8. konstatuoja, kad priemonės, kurių neseniai imtasi bulvių ir kitų daržovių bei vaisių rinkoje ir sumažinta parama gamybai, jau daro neigiamą poveikį šių produktų kainoms ir skatina jų augimą;
9. primygtinai teigia, kad pagrindinis žemės ūkio veiklos tikslas – gaminti maisto produktus; teigia, kad žemės ūkio produktų naudojimas ne maisto tikslais, pvz., biokuro gamybai, nebūtinai padeda plėsti žemės ūkio veiklą ir kad gali būti, jog toks jų naudojimas nepadės patenkinamai išspręsti kaimų tuštėjimo problemos; konstatuoja, kad toks naudojimas gali neigiamai veikti maisto produktų kiekį ir maistinę nepriklausomybę;
10. pabrėžia, kad biomasės likučių surinkimą reikės reguliuoti taip, kad nebūtų skatinamas dykumėjimas dėl to, kad mažėja organinių medžiagų ir nuvertėja dirva;
11. primygtinai ragina Komisiją persvarstyti BŽŪP tikslus maisto produktų gamybos augimo, paramos mažoms ir vidutinio dydžio žemės ūkio ir gyvulininkystės valdoms, vartotojų kainų mažinimo aspektais, stiprinant intervencijos priemones ir užtikrinant tinkamas intervencines kainas;
12. atkreipia dėmesį į tai, kad dėl smarkaus kaimo plėtrai skirtų išteklių mažėjimo rengiami veiksnių planai, ir prašo pirmenybę teikti nacionaliniams ar regioniniams kaimo plėtros projektams, kurių tikslas – kovoti su erozija, atlikti hidraulinius darbus, skatinti su vandens taupymu susijusią veiklą aplinkos apsaugos ir žemės ūkio srityse, taip pat gerinti sąlygas, kurios padėtų išlaikyti mažų ir vidutinio dydžio žemės ūkio ir gyvulininkystės valdų gamybos pajėgumą;
13. prašo Komisijos nepasiduoti nei didelių įmonių, kurios kontroliuoja maisto produktų gamybą ir tiekimą, nei Jungtinių Amerikos Valstijų ir kitų šalių, atsižvelgiant į Pasaulio prekybos organizacijos kontekstą, spaudimui ir palaikyti ES valstybių narių ir mažiau išsivysčiusių šalių žemdirbių ir gyvulių augintojų bei vartotojų interesus;
14. prašo Komisijos išnagrinėti ir pasiūlyti trumpalaikes ir ilgalaikes priemones, kurios padėtų mažoms ir vidutinio dydžio valdoms, atsižvelgiant į tai, kad dabartinė šių valdų padėtis verčia abejoti jų gyvybingumu ir skatina jas apleisti, ypač daugiau struktūrinių trūkumų turinčiuose regionuose, kuriuose esama socialinių, aplinkos ir ekonominių

pavojų;

15. prašo Komisijos taip pat išnagrinėti priemones, kurios padėtų atsverti kitus veiksnius, neigiamai veikiančius maisto produktų kainas, pvz., naftos kainų augimą, ekonominio valdymo ir paskolų sąnaudas ir t. t.;
16. skatina valstybes nares imtis reikalingų priemonių siekiant trukdyti spekuliaciniam veiklai ir maisto produktų rinkų kontrolei, taip pat susidarymui maisto pramonės įmonių kartelių, kurie naudojami tinkamos infrastruktūros stoka, blogu gamintojų ir vartotojų veiklos organizavimu ir kontrolės priemonių nebuvimu ir kurių vienintelis tikslas – didinti savo pelną mažinant gamintojų kainas ir nustatant didesnes vartotojų kainas;
17. paveda Pirmininkui perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai bei valstybių narių vyriausybėms ir parlamentams.